

Lys i mørket

Udarbejdet af Fritze Steiner- Johnsen, Susanne Holst og Ida Korreborg



Dette undervisningsmateriale er lavet til konfirmandtræf i Fyens Stift, hvor temaet er "Lys i mørket". Under dette tema vil fire emner blive behandlet, som svare til fire poster under løbet. Man kan frit plukke i opgaver under de fire emner i materialet for at forberede sig til konfirmandtræffet.

De fire emner, som belyser temaet "Lys i mørket" er: "Tro", "Frelse", "Hjælp" og "Lærdom"

I materialet arbejdes der både ud fra billedfortolkning, bibeltekster, små videoer, interview og læringsstilen Cooperative Learning.

INDHOLD:

Forside side 1

Indholdsfortegnelse side 2

Indledende opgaver:

Hjemmeopgave 1: Interview side 3

Hjemmeopgave 2: Billeder side 4

Quiz og byt side 4

TRO:

Julenat. side 6

Spirende tro. side 8

Workshop. side 11

FRELSE:

Dåbens lys side 13

Workshop; Luther-rosen side 13

HJÆLP:

Lys i verden. side 15

Livslus, to skæbner side 16

Den blindfødte side 18

Hjælp i nøden side 19

LÆRDOM:

Bibelen på SMS-dansk side 22

Idoler : om helgener og afguder side 24

Tilbedelse af ting; relikvier side 25

Fortjenestens bagside; Om at pine sig selv side 26

BILAG side 29

Indledende opgaver, som forberedes af konfirmander før konfirmandtime



1: Hjemmeopgave

Interview

Konfirmanden får til opgave enten at spørge en af sine forældre eller en bedsteforælder om, hvordan de overvandt et svært øjeblik eller en svær situation i deres liv. Var der nogen mennesker, som kom dem til hjælp, eller var der noget i dem selv, en tro, et håb eller en kærlighed, som fik dem til at overvinde det svære. Konfirmanden kan bede forældre/bedsteforældre om lov til at fortælle historien videre på klassen eller blot fortælle overordnet, hvad der bragte den interviewede videre fra mørke til lys.

I konfirmandtimen: Tre til fire konfirmander fortæller om deres interview med forældre og bedsteforældre. Resten af konfirmanderne fortæller kort, hvad der hjalp den interviewede igennem en svær situation. Der skrives stikord op på tavlen undervejs og der samles op. Præsten tænder et lys og fortæller, hvordan lyset kan

sprede mørket både bogstaveligt men også overført via de eksempler konfirmanderne har haft med.

2: Hjemmeopgave

Forberedelse: Print bilag 1 (se sidst i materialet) ud gerne i farver. Et ark pr. konfirmand.

Konfirmanderne får arket med hjem. Familien samles og billedet lægges på bordet. Forældre og søskende skal nu skrive ”tro” som overskrift på det/de billeder, de synes handler om tro. Herefter fortæller de konfirmanden, hvorfor de har skrevet tro på netop det billede. Konfirmanden skriver deres svar ned. Det samme gentages omkring håb og kærlighed.

Konfirmanden kan evt. optage deres forklaringer i stedet for at skrive, så han/hun kan videregive en eller to forklaringer til lektionen. Konfirmanden skal huske at tage arket med billeder og de skrevne overskrifter med til undervisningen.

I konfirmandtiden: Konfirmandernes ark lægges ved siden af hinanden på gulvet og overskrifter over billederne sammenlignes og der tales om, hvilke billeder, der giver anledning til samme overskrift og hvilke der har været tvivl om. Overordnet tegner troen for.... Håbet for..... og kærligheden for.....

Quiz og byt omkring lys og mørke.

Denne opgave sætter konfirmandernes tanker i gang omkring lys og mørke.

Klip spørgsmålene ud nedenfor. Hver konfirmand får et spørgsmål og finder en makker. På skift stiller de hinanden spørgsmål, roser for svar og skifter seddel og finder en ny makker. Når alle har været igennem spørgsmålene, sætter konfirmanderne sig igen.

1. Forklar udtrykket ”Han har brændt sit lys i begge ender”
2. Jesus siger; ”Sæt ikke dit lys under en spand, men på en lysestage, så det kan skinne for andre”. Hvad mener han mon?
3. Gud sagde; ”Lad der blive lys”! Hvorfor var det, det første som skete?

4. Hvorfor er vi mere bange om natten?
5. Hvorfor kan det være en lettelse, når noget man har skjult, kommer frem i lyset?
6. Hvad vil det sige at have en lyssky adfærd?
7. Hvornår er man en lyseslukker?
8. Har du oplevet nogen være lysslukker, hvordan?
9. Grin! – Du har lige været et lys i alvor
10. ”Kæmp ikke mod alverdens mørke, men tænd et lys” – Giv et eksempel på, hvordan jeg kan tænde et lys i dag
11. Jesus siger, ”Jeg er verdens lys” – Hvordan kan Jesus være et lys for verdenen?
12. Mim at du tænder et lys og bagefter puster det ud
13. ”Mørkets gerninger er onde”, står der i Bibelen. Hvorfor finder onde gerninger sted i mørke?
14. Er Jesus et lys for dig, hvis ja, hvorfor? Hvis nej, hvorfor ikke?
15. Hvad betyder det at være formørket?
16. Tag fem englehop. Tag armene i vejret og sig Ye ah!
17. Hvad gør det ved dig, når solen skinner?
18. Kirkens alter vender altid mod øst, hvorfor det?
19. Jesus kalder os for lysets børn. Hvad tror du det udtryk betyder?
20. Er du bange for mørke?
21. Vi er alle lys på en unik og vigtig måde. Hvem er du et lys for?
22. Hvad kan være med til at skabe et mørkt år i et lands historie?
23. Hvornår har du selv været et lys for en anden? Vil du fortælle om det?
24. Hvordan kan man bringe trøst til én, som har mistet?

25. Det er bedre at tænde et lys end at forbande mørket. Nævn noget i livet, som kan være mørkt

Temaet "Lys i mørket" belyst ud fra emnet "Tro"

(Knytter til ved posten i Domkirken)

Julenat



Find Rembrandts billede "Julenat" på google eller i K-materialet (Erik Ågaards konfirmandmateriale).

Lad konfirmanderne beskrive, hvad de ser. Hvor kommer lyset fra i billedet?
Præsten læser Jesu ord om sig selv Joh. 12, 46 "Som lys er jeg kommet til verden, for at enhver, som tror på mig, ikke skal blive i mørket".

Lad konfirmander to og to beskrive for hinanden, hvordan lys er forbundet med deres jul.

Præsten siger, at jul er den højtid, som betyder mest for de fleste mennesker.
Kristendommen springer ud af julen og i julesalmen "Dejlig er den himmel blå" gøres forkyndelsen om Jesu fødsel til vores ledestjerne ud af mørket.



Vis konfirmanderne dette billede og tal med dem om, hvad de ser og hvorfor det ikke er i orden at skændes juleaften?

Præsten gentager englenes budskab fra den første julenat: ”Fred til mennesker med Guds velbehag”. Konfirmander bliver bedt om ud fra de to billeder at komme med et bud på, hvad englenes budskab betyder.

En lille autentisk fortælling om en dreng, der juleaften mødes af ledestjernen:

Ole boede alene med sin mor. Hun var alkoholiker og drak sig tit for sans og samling. En juleaften, var hun gået ud tidligt om morgenen. Som alle andre børn glædede Ole sig til juleaften, men der var også angsten for, i hvilken tilstand moren ville vende tilbage til hjemmet og om hun overhovedet var i stand til at stable en juleaften på benene. Moren vendte ikke hjem og Ole var ulykkelig og alene. Han kunne se, hvordan der var lys og hygge i hjemmene rundt omkring, men kunne ikke trænge sig ind på deres jul. Så hørte han kirkeklokkerne ringe og tog jakke på og gik over i kirken. Kirken

var fuld af mennesker, men Ole kunne lige trænge sig ind på en af de sidste bænke. Og der oplevede han et lys og en glæde, som fulgte ham som tro resten af hans liv. Han mødte Jesus som lyset, der trænger gennem mørket.

Syng sangen ”Troen er ikke en klippe” af Jens Rosendal. Nummer 83 i Højskolesangbogen eller salmen ”At tro er at komme” af Jørgen Michaelsen. Nummer 582 i Salmebogen.

Og tal med konfirmanderne om, at tro kan bringe lys ind i mørket og at tro er noget, som kan komme til en, når det er mest mørkt.

Spirende tro

Denne opgave leder konfirmandernes tanker ind på tro.

Citater om tro (se nedenfor) klippes ud og puttes i en krukke. Hver anden konfirmand trækker et citat. De sætter sig sammen to og to om citatet og læser det sammen. Derefter et minuts stilhed til egen refleksion. Derefter samtale i et par minutter mellem to konfirmanderne. Til slut kort in plenum med præst og konfirmander.

1. Tro er at tro på det, du ikke ser
2. Troens belønning er at se det, du tror
3. Tro er handling
4. Det er hjertet som fornemmer Gud og ikke fornuften. Dette er troen: Gud følbart i hjertet, ikke for forstanden
5. Har I tro som et sennepsfrø, kan I sige til dette bjerg: Flyt dig og det vil flytte sig
6. Hvorfor vil du altid tro på din tvivl og tvivle på din tro? Tvivl engang imellem lidt på din tvivl og tro lidt på din tro
7. En person med en tro har samme styrke som nioghalvfems mennesker, der blot har en interesse
8. Det kræver antagelig mere tro at leve uden tro end med

9. Tro er en fugl, der føler lyset og synger, når daggryet stadig er mørkt.
10. En sand ven er en der tror på en, når man selv er holdt op med det
11. Frygt ikke – tro kun
12. Troen er en levende, dristig, tillid til Guds nåde
13. Troen på Gud er som risikoen ved at svømme. Man må betro sig til elementet og se, om det bærer
14. Jeg tror – hjælp min vantro
15. Tro uden tvivl er en død tro

Præsten samler op på de tanker, som konfirmander har udvekslet omkring tro.

Derefter fortæller præsten, om Peters bekendelse af Jesus som Kristus og Jesus, der påpeger, at Peters tro er noget, som kommer til ham ude fra. Lige efter denne perikope er Jesu forudsigelse af det, som skal ske i Jerusalem og Peter, der vil forsøge at hindre det, for derefter at blive kaldt Satan af Jesus. (Matth. 16,13-23)

Fortællingen er god til at illustrere, hvordan tro kan være til stede, som noget ude fra kommende og hvordan vi som mennesker helst vil tro det, vi ønsker. Altså det dobbeltsidige i troen: Den guddommelige tro og den menneskelige.

Den guddommelige tro gives vi dåben. Den sås som et lille sennepsfrø i os og vokser i os gennem et menneskeliv. For Luther var det vigtigt, at det er troen, som frelser. Troen er en gave og handler ikke om, hvor godt et menneske man formår at være. Så længe man lever, vil Gud blive ved med at virke, så frøet må spire og blive til en plante.

Luther understreger, at ordet må forkyndes, for troen kommer af ordet, som høres.

Den samme væksttanke fra småt til stort finder vi også i nadverens elementer. Hvor gæren forandre druesaften til kraftfuldt vin og hvor surdejen i brødet, får brødet til at hæve. Når vi modtager nadveren, modtager vi også en lille del af den kraft, som ligger i Jesu offer for os og dermed Guds rigets kraft.



Jericos rose

En sjov lille øvelse er at bruge blomsten Jericos rose, som en illustration på troens kraft. Man kan bestille den i en velassorteret blomsterforretning eller på nettet. Den er helt tørret og kroget ind omkring sig selv. I konfirmandtiden lægges den i en glasskål med vand og vil i løbet af en halvtime folde sig ud og blive grøn.



Film

Indiana Jones: The last crusade (Det sidste korstog)

En sjov og underholdende film om Indiana Jones, som skal forsøge at redde sin far ved at finde den hellige gral. Undervejs møder han en korsridder og får sat sin tro på prøve. Blandt andet skal han have undervejs tag troens spring, hvor han står på en afgrund

og umuligt kan komme over på den anden side. I tro træder han ud i den blå luft og der viser sig at være en vej.

Workshop om troen

Konfirmanderne arbejder med tro ud fra ”Anti- fadervor skrevet af en 14 årig” og salmen ”Troen er en klippe”

Anti-fadervor skrevet af en 14 årig: ” Jeg tror dig ej, du store Gud, jeg følger ikke dine bud, og grunden til jeg ikke tror, er al den nød på vores jord, hvis du var god og tilgav trods, så skulle du jo hjælpe os, for mange lever i evig nød, for megen sygdom, for megen død, er dette hvad der fra dig gi`s, er dette vores paradis”?

”Troen er ikke en klippe” af Rosendahl:

Troen er ikke en klippe
midt i et stormpisket hav.
Tro er at sejle trods bølger
over en truende grav.

Troen er ikke det sikre
midt i en verden af fald.
Tro er at være til stede
høre når nogen har kaldt.

Troen er aldrig artikler
trykt i en indbunden bog.
Tro er at vove sig udad,
varsom og kærlig og klog.

Troen er det som kan svigte
i en forfærdelig stund.
Troen er det som kan gribes
midt på den gyngende grund.

Tro er det levende, nære
som gi`r mig kræfter og mod,
så jeg går med dig på vejen,
selv om jeg ikke forstod.

Tro er at løfte sin stemme der,
hvor min fjende har magt.
Tro er at satse på håbet
udsat for verdens foragt.

Tro er utrolige kræfter,
som vil forandre alt,
vove sig dybt ind i mørket,
når der for alvor er kaldt.

Holdet deles i to. Det ene hold får anti-fadervor og det andet hold digtet ”Troen er ikke en klippe”. De udnævner en sekretær i gruppen, som skriver stikord ned til konfirmandernes svar på spørgsmålet: Hvad handler teksterne om? Ca. 3-4 min.

Herefter skal gruppe 1 dele ”Anti-fadervor” ind i sætninger. Eks: sætning 1: Jeg tror dig ej, du store Gud, sætning 2: Jeg følger ikke dine bud etc. Nu deles sætningerne ud imellem konfirmanderne på holdet. En konfirmand får sætning 1, en anden sætning 2 og så fremdeles. (2 min)

Gruppe 2 deler ”Troen er ikke en klippe” ind i sætninger på samme måde og fordeler.

Herefter stiller de to hold sig over for hinanden i to lange rækker, ansigt til ansigt. Konfirmand 1 fra gruppe 1 træder frem og læser sin sætning En fra gruppe 2 træder frem med et modsvar fra ”Troen er ikke en klippe”. Det gælder om et hurtigt modsvar. Gruppe tos svar er ikke bestemt på forhånd. Det gælder om at have mod til hurtigt at svare med sin egen sætning fra digtet.

Præsten samler op og spørg ind til svar og modsvar.

Herefter genfortæller og fortolker præsten kort vandringsen på søen (Math.14,22-33).
Præsten spørg konfirmanderne, hvad det vil sige at have storme i sit liv?

Er Peters tro vandtæt?

Er vores tro vandtæt?

Kan en tro, som ikke er vandtæt alligevel holde os oppe?

Afslutningen på dette forløb er præsten, som konkluderer, at tro ikke er noget fast og fuldendt, men et råb til Gud om hjælp under alle livets forhold.

Temaet "Lys i mørket" belyst ud fra emnet "Frelse"

(Knytter til ved posten i Gråbrødre kirke)

Dåbens lys

Nu synges Johannes Johansens salme "Lyset er i barnedåben". Findes med noder i sangbogen Kirkeviser.

Alternativt kan vælges salmen "Fyldt af glæde" af Svein Ellingsen. Salme 448. Svein Ellingsen skrev denne salme efter at have mistet sin datter på 6 år og nu stod for at få døbt sit yngste barn. Læs historien om dette på følgende link

<http://www.nrk.no/magasin/svein-ellingsens-dramatiske-familiehistorie-1.12056794>
og genfortæl evt. denne livsskæbne for konfirmanderne.

Præsten fortæller om dåbens betydning som Kristi lys tændt ind i den døbttes liv. I dåben knyttes vi sammen med Jesus. I nogle kirker er der tradition for at tænde et lys, når barnet er døbt. Det kaldes for et dåbslys og skal vise, at der ved dåben er tændt et lys i den døbttes liv.

Ved dåben er den døbte blevet forbundet med ham, som er verdens lys. Den døbte har nu et lys at gå ved. Jesus viser vej og giver også håb om opstandelse efter dette liv men også i livet nu. Der venter altid noget godt.

Lys kan både vise vej og oplyse, men det kan også afsløre. I dåben drukner det gamle menneske, alt det i os, som ikke er kærligt og lyst.

Ligesom vi må vente det gode, så må vi også vente, at vi bliver nye for top til tå. Gud har tændt sit lys i os ved vor dåb.

Lutherrosen som workshop

Konfirmanderne får til opgave at lave en Lutherrose ud af forskellig farvet papir, stof og et lille metalkors.



Præsten viser et billedet af Lutherrosen og fortæller, at dette emblem blev lavet af Luther, som en pamflet, hvor hver farve og symbol har sin betydning i sin beskrivelse af troen.

Lidt om Luther rosen

I sit takkebrev til Spengler (fra 8. juli 1530) giver Luther følgende beskrivelse af seglet, som han kalder et "compendium theologiae" - en (kort) sammenfatning af hans teologi:

"Mit segl er et er symbol på min teologi. Det første er et kors, et sort kors i et hjerte med sin naturlige farve. Dette skal minde mig selv om, at troen på den Korsfæstede er en frelsende tro. "For med hjertet tror man til retfærdighed" (Rom 10,10). Skønt korset er sort, et lidelsens og dødens kors, bevarer hjertet sin naturlige røde farve. Korset fordærver ikke den menneskelige natur; dvs. det fører ikke død med sig, men liv. "Den retfærdige skal leve af tro" (Rom 1,17), troen på den Korsfæstede. Dette hjerte skal stå midt i en hvid rose, for at vise, at troen giver glæde, trøst og fred. Rosen skal være hvid og ikke rød, for hvid er åndernes og englenes farve (Matt 28,3; Joh 20,12) [og rød er, ligesom hjertet, det kødelige menneskes farve]. Rosen står i et himmelblåt felt, fordi denne tro og åndelige glæde er begyndelsen til den kommende himmelske glæde - den glæde, som allerede er indtrådt i verden, og som gribes af håbet, men som endnu ikke er fuldt afsløret.

Og omkring det blå felt er en gylden ring som tegn på, at denne salighed i Himlen varer evigt og er uden ende, og at den er langt kosteligere end al anden glæde og alle andre goder, således som guld er det mest værdifulde metal. Dette er mit compendium theologiae."



Helsidet billede.pdf

På denne pdf-fil er der en julerose i A4 størrelse, som konfirmand kan få som skabelon

Materialer til Lutherrosen: Hvidt karton, blå silkepapir, hvidt glanspapir, rødt felt, små blikkors (kan købes i Crea eller Panduro), neongul tush, limstifter, limpistoler og sakse.

Metode til sammensætning af Lutherrose:

Begynd med et tyndt, hvidt karton. Der klippes en cirkel af det blå silkepapir, kom limstift på det hvide og sæt det blå silkepapir oven på. Herefter klippes en julerose som klistres oven på det blå silkepapir. Det er vigtigt at limstiften påføres det hvide glanspapir. Oven på det hvide glanspapir sættes hjertet og til slut korset (måske med limpistol). Der tegnes en gul cirkel rundt om rosen og den klippes ud.



Temaet "Lys i mørket" belyst ud fra emnet "Hjælp" (Knytter til ved posten i Skt. Hans kirke)

Lys i verden

Vis en lille youtube video lavet i forbindelse med Amnesty International's 50 års jubilæum https://www.youtube.com/watch?v=qXvKE_sHnu8. Fortæl kort om organisationen og deres arbejde.

Amnesty International er en organisation, som hjælper mennesker, som er under tortur, i fangeskab eller uden rettigheder. Ved at skrive breve til ledende regeringer eller myndigheder på vegne af de udsatte eller ved at fortælle offentligt om de uretfærdigheder, som bliver begået, lægger denne organisation pres på regeringer og myndigheder i lande, hvor menneskerettigheder ikke overholdes.

Organisationen er på den måde et eksempel på et lys i mørket.



Konfirmanderne deles ind i grupper på fem og arbejder med symbolet for Amnesty International.

Hver gruppe får Amnesty Internationals symbol plus et vers af Hans Anker Jørgensens salme "Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig". Brug versene 3-7. De skal nu henholdsvis finde noget i salmen, som beskriver pigtråden omkring lyset i Amnesty Internationals symbol og noget, der beskriver lyset.

Plenum med stikord på tavlen.

Præsten slutter med, at tænde et lys og læse Matth. 5, 14-16.

Jesus har gjort sig til ét med os og blevet vores bror. Til ham kan vi bede om lys i mørke og selv få hjælp til at være lys for andre.

Livsllys

Konfirmander ser og hører om to mennesker, som har oplevet svære ting i deres liv. Begge overvinder mørket gennem tro, håb og kærlighed.

a) Video med Nick Vujicic

Vis Youtube videoen om manden uden arme og ben. Hans glæde ved livet er blevet et lys for andre

<https://www.youtube.com/watch?v=rWlw0ymYl8A&feature=kp>

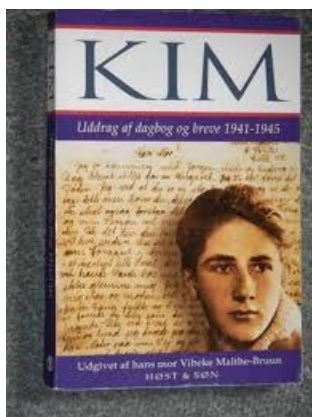
b) Fortællingen om Kim Malthes Bruun

Under 2. verdenskrig valgte den unge Kim Malthes Bruun at gå ind i modstandsbevægelsen mod tyskerne. Han vidste, at han satte sit liv på spil, men ønskede af hjertet at kæmpe for sin frihed, sit land og fremtiden.

Han stod selv lige overfor at skulle til at begynde sit eget voksenliv. Han var blevet forelsket i en kvinde, som han gerne ville dele sit liv med. Desværre nåede han ikke at blive en del af fremtiden eller denne kvindes liv, for Kim Malthe Bruun, som han hed, blev taget af Gestapo – det tyske politi. Han kom i forhør og under tortur. Før han blev henrettet skrev han et meget stærkt brev til sin kæreste.

Dette sidste brev, Kim Malthe Bruun skrev, blev et afskedsbrev. Det blev skrevet to dage før, han blev henrettet af tyskerne. I det står der blandt andet:

”Du føler en skæren i sindet, det er sorgen, siger man, men Hanne, se længere, vi skal dø, og om jeg sover hen lidt før eller senere, det kan hverken du eller jeg sige, om det er godt eller ondt”.



Konfirmanderne skal nu sætte sig sammen to og to og kort samtale om, hvordan de to menneskeskæbner hver især rummer lys.

Præsten runder af.

Vi er aldrig ladet alene. Uanset, hvad der sker i vores liv, er der et lys, som brænder i os og for os ved Jesus Kristus. I dåben er hans lys tændt som et håb ind i vores liv. Han vil, at vi ikke skal give op, men turde gå i mørket og være i lyset.

Læs salme 23: ”Herren er min hyrde”



Hjælp er både noget man får og noget man giver illustreret ved fortællingen om den blindfødte

Konfirmanderne sendes ind i et mørkt rum. Det kan være et toilet eller baderum uden vinduer. I rummet er der hængt forskellige ting op, som man skal røre ved. Det kan være noget skarpt, noget blødt, noget vådt, noget koldt, noget knudret, noget glat osv. I rummet hænger der også en pose, som de forinden har fået at vide indeholder noget spiseligt, som de må tage af. Det må gerne være en småkage eller lille bolle, bolsje eller, hvad man nu kan finde på.

Derefter går man i kirken. Præsten knytter til ved konfirmandernes oplevelse af at være i et mørke og ikke kunne orientere sig. Det spiselige gav måske heller ikke helt samme oplevelse, som hvis de havde kunnet tage det i øjesyn og se, hvilken farve det havde.

Nu læser præsten fortællingen om helbredelsen af den blindfødte Joh. 9, 1-7. Jesus bringer lys ind i denne mands liv. Han liv forvandles. Jesus blev hans håb og lys og nu kan denne mand også være lys for andre.

Bøn om at Gud må åbne vore øjne, så vi ser hans lys i verden og at vi bliver lys for hinanden.

Derefter tænder alle konfirmander et lys

Syng ”Du som har tændt millioner af stjerner”.



Hjælp i nøden

Konfirmanderne deles ind i tre grupper. Sammen skal de se en lille Røde Kors film (2:50 min). Man kan med fordel vise filmen to gange. "Krig. Gru. Håb"

<http://www.youtube.com/watch?v=2ZuhdQezYQY>

Den ene gruppe skal være opmærksom på den tidligere koncentrationsfange Jørgen Barfod. Gruppe 2 skal være opmærksomme på soldaten Daniel Asbo og den 3. gruppe skal holde øje med operationssygeplejerske Lise Torn.

Der udnævnes en sekretær til at tage noter, stikord. I grupperne skal de lave en kort fortælling om deres persons hverdag i henholdsvis koncentrationslejren, i krig som soldat eller som sygeplejerske.

Bagefter skal de sammen tale om, hvordan netop deres persons hverdag ville være, hvis de overhovedet ikke håbede på noget som helst. Hvordan ville dette påvirke deres samvær med andre, deres følelser, deres tidsfornemmelse, humør?

Herefter skal de tale om, hvad deres person håber på og hvordan disse håb påvirker deres hverdag, nutid. Hvordan påvirker personens håb mon deres samvær med andre, deres følelser, deres tidsfornemmelse, humør?

In plenum samles der op.

Præsten spørger konfirmanderne: "Men hvad er det første I tænker på, når jeg siger det kristne håb, hvad håber vi som kristne på"?

Præsten skriver ordene på tavlen og taler om ordene. Og skriver ekstra ord på, hvis nogle vigtige mangler (f.eks. evighed, tillid og forventning til Gud... forklar)

Derefter uddeles bibelcitater/tekster til grupperne (se nedenfor) og post-it. Hvis teksten er lang, skriver de bare et par stikord om teksten. Konfirmanderne taler om citaterne i grupperne og forsøger at placere citaterne på tavlen med ordene; hvilket citat, tekst passer til hvilket ord?

Citater:

Salme 62,6 "Kun hos Gud finder min sjæl ro, for mit håb kommer fra ham"

Peters 1. brev: "Lovet være Gud, vor Herre Jesu Kristi fader, som i sin store barmhjertighed har genfødt os til et levende håb ved Jesu Kristi opstandelse fra de døde".

Lukas 18,35: Da Jesus nærmede sig Jeriko, sad der en blind mand ved vejen og tiggede. v36 Han hørte, at en skare kom forbi, og spurgte, hvad der var på færde. v37 De fortalte ham: »Det er Jesus fra Nazaret, som kommer forbi.« v38 Da råbte han: »Jesus, Davids søn, forbarm dig over mig!« v39 De, som gik foran, truede ad ham for at få ham til at tie stille; men han råbte bare endnu højere: »Davids søn, forbarm dig over mig!« v40 Og Jesus stod stille og befalede, at manden skulle føres hen til ham. Da han var kommet derhen, spurgte Jesus ham: v41 »Hvad vil du have, at jeg skal gøre for dig?« Han svarede: »Herre, at jeg må kunne se.« v42 Og Jesus sagde til ham: »Bliv seende, din tro har frelst dig.« v43 Straks kunne han se, og han fulgte ham og priste Gud. Og hele folket så det og lovpriste Gud.

Josva 10,35: Josva sagde til dem: »Vær ikke bange, og lad jer ikke skræmme! Vær modige og stærke

Joh. 5,6: Da Jesus så ham ligge der og vidste, at han allerede havde været der i lang tid, sagde han til ham: »Vil du være rask?«

Job 11,18-19: Du kan være tryg, for der er håb, du er under beskærmelse og kan trygt gå til ro.

Ordspr. bog 18,12: Forventning trukket i langdrag gør hjertet sygt, et opfyldt ønske er livets træ.

1. Mos 1, 27 Gud skabte mennesket i sit billede; i Guds billede skabte han det, som mand og kvinde skabte han dem, og Gud velsignede dem.

1. Mos 1, 27 Gud skabte mennesket i sit billede; i Guds billede skabte han det, som mand og kvinde skabte han dem, og Gud velsignede dem.

Sl 23,1 Herren er min hyrde, jeg lider ingen nød.

Sl 23,4 Selv om jeg går i mørkets dal, frygter jeg intet ondt, for du (Gud) er hos mig, din stok og din stav er min trøst.

Sl 25,4-5 Vis mig dine veje, Herre, lær mig dine stier! Vejled mig i din sandhed og belær mig, for du er min frelses Gud, til dig sætter jeg altid mit håb.

Sl 28,7 Herren, min styrke, mit skjold, på ham stoler mit hjerte.

Sl 31,15 16 Jeg stoler på dig, Herre, jeg siger: Du er min Gud. Mit livsløb er i din hånd.

Sl 139,8-10 Stiger jeg op til himlen, er du dér, lægger jeg mig I dødsriget, er du dér. Låner jeg morgenrødens vinger og slår mig ned, hvor havet ender, så leder din hånd mig også dér, din højre hånd holder mig fast.

Es 40,31 De, der håber på Herren, får nye kræfter, de får vinger som ørne.

Mt 28,20 Se, jeg er med jer alle dage indtil verdens ende.

Mk 10,27 For mennesker er det umuligt, men ikke for Gud, for alting er muligt for Gud.

Lk 10,20b Glæd jer over, at jeres navne er indskrevet i himlene.

Lk 19,10 Menneskesønnen er kommet for at opsøge og frelse det fortabte.

Johs 3,16 Således elskede Gud verden, at han gav sin enbårne søn, for at enhver, som tror på ham, ikke skal fortabes, men have evigt liv.

Johs 6,37b Den, der kommer til mig, vil jeg aldrig vise bort.

Johs 12,46 Som lys er jeg kommet til verden, for at enhver, som tror på mig, ikke skal blive i mørket

Rom 8,31 Er Gud for os, hvem kan da være imod os?

Rom 12,12 Vær glade i håbet, udholdende i trængslen, vedholdende i bønner.

1. Kor 13,7 Kærligheden tåler alt, tror alt, håber alt, udholder alt.

1. Johs 3,20 Gud er større end vort hjerte og kender alt.

Åb 3,8 Jeg har lukket en dør op for dig, som ingen kan lukke i.

Til slut laves små håbsbreve. Konfirmanderne får kort med hul i og sejlgarn. På kortene skriver de, hvad de håber på både kristent, for deres eget liv, for verden etc. Alle brevene hænges på et træ uden for og præsten fortæller om træet som et håbs billede.



Temaet "Lys i mørket" belyst ud fra emnet "Lærdom" (Knytter til ved posten i Bispegården)

Bibelen på sms-dansk



Alle kender i dag de små ikoner her, som hedder emoji. Denne lille tegning ovenover er syndefaldsberetningen fortalt med emojis. Det er vor tids oversættelse af bibelen på moderne sprog. Få konfirmanderne til at læse følgende emoji. De kan printes ud her eller findes på følgende link.

[http://www.bibelselskabet.dk/~media/PDF%20diverse/A3 Plakat pf kal 16 A.ash](http://www.bibelselskabet.dk/~media/PDF%20diverse/A3_Platat_pf_kal_16_A.ash)
[X](#)

Idoler



Lad konfirmanderne se billedet og fortælle, hvad de ser. De helligtre kongers ansigter er skiftet ud med nogle af nutidens idoler.

Lad konfirmander sidde sammen to og to og fortæl hinanden om en af deres idoler og hvorfor de er fan af netop ham eller hende.

Tal med konfirmanderne om, hvad et idol er og hvorfor man har idoler og hvad en idol kan bruges til. Kan en mormor være et forbillede?

Hvorfor skifter man idoler ud?

I katolsk og ortodoks kristendom har man helgener. Det er mennesker, som med deres liv har vist en særlig fromhed og styrke. Der tales om disse helgener og der er ofte også billeder af disse i de katolske og ortodokse kirker. Som konfirmand får man i den katolske kirke en helgen, som bliver et personligt forbillede igennem livet.

Luther gjorde op med helgendyrkelse, fordi han så en fare i, at disse personer gik hen og skyggede for Kristus og blev afguder. Derfor forsvandt helgendyrkelse ud af den protestantiske kirke. Kristus er det forbillede, som holder igennem tid og evighed, men derfor kan man jo godt have mennesker, som man beundrer og gerne vil prøve at ligne.



Her oven over ses Skt. Valentin og Skt. Lucia to helgener, som konfirmanderne vil kende og som har trukket spor ind i vores tid. Dog kender nogen næppe historien om dem og vi anser dem heller ikke for at være guddommelige. Deri adskiller vi os fra katolicismen.

Hvis man har en gl. middelalderlig kirke kan man måske stadig finde spor af helgendyrkelse eller kirken er opkaldt efter en helgen.

Tilbedelse af ting

Giv konfirmander to minutter til at tænke over, om de har en ting der hjemme, som har en særlig betydning for dem. Det skal ikke være computer eller mobiltelefon, men noget, som måske for andre er en ubetydelig ting, men for dem har en særlig betydning og vækker et minde.

Tal med konfirmanderne om den ting, som betyder noget for dem og hvorfor den betyder noget.

De samme tanker og følelser kan der ligge bag det at gemme en autograf eller en trøje, som en fodboldsstjerne har haft på.

I den katolske kirke har man relikviedyrkelse. Det kan være en hånd fra en helgen eller en stump af Jesu kors eller blodsdråber fra Jesus. Man kan også have særlige steder, hvor Jesus eller andre hellige afdøde personer har vist sig og hvor man mener kraften fra dette er til stede på stedet. I Danmark var der under katolsk tid hellige kilder, hvor man mente at vandet havde en særlig helbredende kraft på bestemte årstider. Når man kommer til en katolsk kirke er der tit uden for kirken et kar med vand. Dette vand er veslignet af en af de gejstlige og man tager lidt på fingeren og korsner sig, før man går i kirken, for på den måde at få lidt hellighed/kraft over sig.

I den protestantiske kirke tror vi ikke på den slags. Vi skal ikke tilbede ting, men tilbede Gud, som Fader, Jesus som vor Frelser og Helligånden, som kraften i vores liv. Vi har direkte adgang til Gud. Det behøver ikke at gå igennem ting. Vievand, relikvier m.m. tager fokus fra det egentlige og kan let også blive anledning til svindel og berigelse.



I mange kirker finder man sådanne vievandskors, som dette ovenfor.

Vievandskorsene indviede man kirkens indtagelse med ved at kaste vievand på dem og dermed helliggøre kirkebygningen. I den protestantiske kirke er selv kirken ikke hellig.

Fortjenestens bagside

I 1200 tallet opstod en bevægelse i Italien, som kaldte sig flagellanter. Det var meget fromme mennesker, som mente, at de ved at piske sig, straffede de sig selv for deres synder. De mente, at de på den måde påtog sig Jesu lidelser og forsøgte at skaffede

sig selv fred. Problemet var, at man ikke kunne gøre sig fuldkommen og freden ikke indtraf.

Tanken om at straffe sig selv holdt helt op til Luthers tid, hvor han som munk også piskede sig selv, fordi han ikke var god nok.

I dag ser vi også fænomenet. Den tidligere pave, Johannes Paul II, menes også at have pisket sig selv, sovet på gulvet i stedet for i sin seng og skulle i perioder have sultet sig selv.

På Filippinerne er der hvert år til påske kristne, som lader sig korsfæste rigtigt. Dog uden at blive på korset ind i døden.

Det med at pine sig selv for at opnå godkendelse kender vi det i dag?

Lad konfirmanderne svare på dette spørgsmål. Ekstrem fitness, slankekure, cutting, perfektionisme i skole og i påklædning og selvsetup kunne være mulige svar på dette spørgsmål.

Er dette en form for at skaffe sig selv retfærdighed – bevise, at jeg er god nok?



Hvis man stræber efter at være perfekt, vil man altid blive skuffet og fuld af skam.

Luther fik en åbenbaring midt i sit selvpineri. Han indså, at der hverken var brug for at piske sig selv eller købe afladsbreve for at sikre sig en plads i himmelen. Guds nåde og kærlighed er en gave, som er givet til det enkelte menneske og man kan ikke lægge mere til eller trække noget fra. Luther fandt fred

Mennesker vil til altid forsøge at arbejde på at være gode nok. Måden vi gør det på er forskellig fra tidsalder til tidsalder. Luther piskede sig selv, vi presser os selv med uddannelse, arbejde, fitness, perfektionisme m.m.

Lad hvert konfirmand sidde med sig selv og et stykke papir og tænke over, hvor de presser sig selv mere end, hvad godt er. Hvor er de ikke gode nok ifølge sig selv? Lad dem skrive det ned, folde papiret sammen og læs så følgende op bibelcitater og sig til dem, at de skal høre det, som Guds tale til dem.

Joh. 8,11: ”Heller ikke jeg fordømmer dig”, sagde Jesus

Sedlerne samles sammen og køres igennem makulator. I stedet får konfirmanderne en seddel med ovenstående citat.

Fortæl historien om Kvinden grebet i hor (Joh.8) og knyt til ved, at denne kvinde ikke kunne leve op til kravene ud fra, men at Jesus afslører de andres krav, som ubrugelige, fordi heller ikke de er perfekte.

Jesus kræver intet perfekt menneske. Han kommer alle i møde.

Rom. 5, 1: ”Da vi nu er gjort retfærdige af tro, har vi fred med Gud ved vor Herre Jesus Kristus”.

Dette citat fra Romerbrevet blev et vendepunkt for Luther.





© L'Espresso/Photo Line & Line/Ansa/Contrasto

